

การศึกษาเปรียบเทียบพื้นฐานความรู้ด้านจีนที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมือง
ของนักศึกษาในและนอกสำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงปี พ.ศ. 2562 - 2563

A Comparative Study of Chinese Knowledge Bases towards
Political Attitudes of Students Inside and Outside the School
of Sinology, Mae Fah Luang University on Hong Kong Protests
in 2019-2020

พรภวิชัย หล้าพีระกุล¹

Pornpawis Lhapeerakul

เดือนสกา มังกร²

Duansakaw Mongkorn

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาจีนศึกษา สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

Chinese Studies Section, School of Sinology, Mae Fah Luang University

²นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำนักวิชาความสัมพันธ์ระหว่าง
ประเทศและกิจการสาธารณะ มหาวิทยาลัยฟู้ตัน เมืองเซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน

Master Degree Student, International Relations Major, School of International
Relations and Public Affairs, Fudan University, Shanghai PRC, China

Corresponding Author:

Pornpawis Lhapeerakul

Chinese Studies Section, School of Sinology, Mae Fah Luang University

333 Moo.1 Tasud, Muang, Chiangrai, 57100, Thailand

Email: pornpawis.lha@mfu.ac.th

Received: 31 August 2022 **Revised:** 2 November 2022 **Accepted:** 21 December 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการมีพื้นฐานความรู้ด้านจีนที่ต่างกันของนักศึกษาในและนอกสำนักวิชาจีนวิทยานั้นส่งผลให้นักศึกษามีทัศนคติต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงที่แตกต่างกันอย่างไร (2) ศึกษาความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจที่มีต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในและนอกสำนักวิชาจีนวิทยา

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาที่มีความรู้พื้นฐานด้านจีนที่มากกว่านั้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองจีน สถานการณ์ทางการเมืองและการประท้วงในฮ่องกงมากกว่านักศึกษานอกสำนักวิชาจีนวิทยา แต่ทว่าพื้นฐานความรู้ด้านจีนที่ต่างกันของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนั้นไม่ได้ส่งผลต่อทัศนคติทางการเมือง โดยเฉพาะที่มีต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มมีความสนใจต่อการแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงเป็นอย่างมาก ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามโดยรวมมีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลางคือ 3.02 และ 3.03 คะแนนตามลำดับ หมายถึงนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนั้นมีทัศนคติและการแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงที่ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : นักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยา, พื้นฐานความรู้ด้านจีน, ทัศนคติทางการเมือง, การประท้วงในฮ่องกง, การมีส่วนร่วมทางการเมือง

Abstract

The objectives of this research were (1) to study How the differences in knowledge of Chinese among students inside and outside the School of Sinology that influenced students' attitudes towards protest events in Hong Kong? (2) to examine differences in perceptions of the Hong Kong protests and the political participation of students in and outside the School of Sinology.

The results of the study found that School of Sinology's students with basic knowledge of Chinese had a greater understanding of Chinese politics, political situations, and protests in Hong Kong than outside School of Sinology's students. However, the differences in knowledge of Chinese of two groups did not influence political attitudes, particularly towards the protests in Hong Kong. From the overall questionnaire assessment, the mean of interest was at a moderate level of 3.02 and 3.03 points, and students from both groups had similar political views and expressions on the Hong Kong protests.

Keywords: Student of Sinology, Basic knowledge of Chinese, Political Attitude, The Hong Kong Protests, Political Participation

1. บทนำ

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2562 เป็นต้นมา จะเห็นได้ว่าหนึ่งในการประท้วงที่โด่งดังและได้รับความสนใจมากที่สุด คือ การประท้วงในฮ่องกงที่มีสาเหตุจากการจำกัดสิทธิและเสรีภาพหรือสิทธิพลเมือง การประท้วงดังกล่าว เริ่มต้นขึ้นตั้งแต่วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2562 และยืดเยื้อถึงสิ้นปี โดยมีชนวนเหตุจากร่างกฎหมายส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับจีนแผ่นดินใหญ่ เนื่องจากหลักการหนึ่งประเทศสองระบบที่ระบุว่าฮ่องกงมีอำนาจอธิปไตยในการบริหารจัดการด้านการเมืองได้ด้วยตนเอง ดังนั้นชาวฮ่องกงจึงเรียกร้องให้ยกเลิกการออกกฎหมายฉบับนี้ นอกจากนี้การประท้วงในครั้งนี้ได้กลายเป็นการประท้วงเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย เนื่องจากชาวฮ่องกงรู้สึกว่าการที่รัฐบาลฮ่องกงกำลังถูกจีนแผ่นดินใหญ่แทรกแซงกระบวนการทางกฎหมาย และอาจจะลุกลามไปยังประเด็นอื่น ๆ เช่น การกดดันให้ชาวฮ่องกงยอมรับแนวคิดชาตินิยมและเชิดชูพรรคคอมมิวนิสต์แทนที่จะเคารพสิทธิและเสรีภาพตามหลักประชาธิปไตยอย่างที่ชาวฮ่องกงเคยได้รับในช่วงอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ ภายในระยะเวลา 6 เดือนของการประท้วงมีการปะทะที่รุนแรงมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายเจ้าหน้าที่ที่มีการใช้ปืนฉีดน้ำขนาดใหญ่ แก๊สน้ำตา และรถบรรทุกหนักล้อมมหาวิทยาลัยในการปราบปราม หรือฝ่ายของกลุ่มผู้ประท้วงที่ได้มีการจุดไฟเผาชายคนหนึ่งทั้งเป็น ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นการสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินในวงกว้าง ส่งผลกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวอย่างมากและส่งผลให้มีการจับกุมผู้ประท้วงถึง 99 รายภายในเวลาเพียงหนึ่งสัปดาห์ (ThaiPublica, 2562)

จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้การประท้วงในฮ่องกง¹ได้กลายเป็นข่าวที่ทั่วโลกจับตามอง โดยกระแสสนับสนุนฮ่องกงในแต่ละประเทศ จุดเริ่มต้นจากกรณีวาทะกรรมบนโลกอินเทอร์เน็ตระหว่างผู้ใช้ทวิตเตอร์ชาวจีนชาวไทย ชาวไต้หวันและชาวฮ่องกง จากกรณีนี้มีการถกเถียงและขยายไปอีกหลายประเด็น อาทิ อธิปไตยและระบอบการปกครองในประเทศ และเนื่องจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้ทำให้โฆษกสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทยทำการแถลงผ่านเฟซบุ๊กของสถานทูตในการยืนยันถึง “หลักการจีนเดียว”² ซึ่งส่งผลให้ผู้ใช้ทวิตเตอร์ชาวไทย ฮ่องกงและไต้หวันต่างแสดงความไม่พอใจ จึงเกิดแฮชแท็กขานมข้นกว่าเลือดหรือพันธมิตรชาวม (#MilkTeaAlliance) นอกจากนี้ กระแสต่อต้านการใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ประท้วงของตำรวจฮ่องกงทำให้เกิดแฮชแท็กบอยคอตมู่หลาน (#BoycottMulan) ที่เกิดจากกรณีหลิวอี้เฟย (Liu Yifei) ซึ่งเป็นนักแสดงนำในภาพยนตร์เรื่องมู่หลาน (Mulan) โปสสนับสนุนตำรวจฮ่องกง และในไทยมีการ

¹ การประท้วงในฮ่องกง หมายถึง การประท้วงต่อต้านร่างรัฐบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดนฮ่องกง พ.ศ. 2562-2563 เป็นการเดินขบวนในฮ่องกงและนครอื่น ๆ ทั่วโลกเพื่อเรียกร้องให้ถอน “ ร่างรัฐบัญญัติกฎหมายผู้หนีคดีและความช่วยเหลือร่วมกันทางกฎหมายในคดีอาญา พ.ศ. 2562” (Fugitive Offenders and Mutual Legal Assistance in Criminal Matters Legislation (Amendment) Bill 2019) ที่รัฐบาลฮ่องกงเกรงว่าร่างกฎหมายดังกล่าวจะทำให้ฮ่องกงเปิดรับความครอบงำจากกฎหมายของจีนแผ่นดินใหญ่ ซึ่งจะทำให้ชาวฮ่องกงตกอยู่ใต้ระบบกฎหมายอื่นที่นอกเหนือไปจากกฎหมายของตน

² หลักการจีนเดียวหรือนโยบายจีนเดียว หมายถึง จุดยืนที่จีนยืนต่อประเทศที่มีความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการ ต้องเลือกเพียงจีนเดียวไม่สามารถมีความสัมพันธ์ได้ทั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนหรือจีนแผ่นดินใหญ่และสาธารณรัฐจีนหรือไต้หวัน รัฐบาลจีนมีจุดยืนว่าไต้หวันเป็นส่วนหนึ่งของจีน และไม่อาจแบ่งแยกจากจีนได้ เพราะถือเป็นบูรณภาพแห่งดินแดนของจีน หลักการจีนเดียวนี้เกิดจากความขัดแย้งของจีนและไต้หวัน แต่ปัจจุบันมีการนำนโยบายนี้ไปพูดถึงความขัดแย้งทางดินแดนอื่น ๆ ของจีนด้วยเช่นกัน ซึ่งหนึ่งในนั้นคือฮ่องกง ในฮ่องกงมีการต่อสู้เรียกร้องประชาธิปไตยและมีการต่อสู้เพื่อปกครองตนเองอย่างต่อเนื่อง แต่จีนยังคงยืนหยัดในนโยบายจีนเดียว และความเป็นเอกภาพในดินแดน

ใช้แซชแท็กนี้ก่อนที่หนังเรื่องนี้จะเข้าฉายในโรงภาพยนตร์เช่นกัน เพื่อเป็นการรณรงค์ให้ผู้ชมคว่ำบาตรและต่อต้านการใช้ความรุนแรงของรัฐบาลต่อประชาชน

เมื่อมองจากมุมมองเยาวชนหรือนักศึกษาที่มีความสนใจต่อเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยมีพื้นฐานความรู้ด้านจีน และทัศนคติที่มีต่อจีนและฮ่องกงของแต่ละคนที่ต่างกันอาจนั้นก็อาจจะทำให้มีทัศนคติทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงที่เกิดขึ้นนี้ต่างกัน ทั้งด้านความคิด การแสดงออก และการมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมทั้งการแสดงออกทางทัศนคติทางการเมืองที่มีต่อเหตุการณ์ประท้วงฮ่องกงอาจจะเหมือนหรือแตกต่างกัน ดังนั้นผู้ทวิวิจัยจึงสนใจทำการศึกษาเปรียบเทียบพื้นฐานทางความรู้ด้านจีนที่มีของนักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยานั้นส่งผลต่อทัศนคติทางการเมืองของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงอย่างไร และความรู้และความเข้าใจต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มนั้นเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 ศึกษาการมีพื้นฐานความรู้ด้านจีนที่ต่างกันของนักศึกษาในและนอกสำนักวิชาจีนวิทยานั้นส่งผลให้นักศึกษามีทัศนคติต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงที่แตกต่างกันอย่างไร

2.2 ศึกษาถึงความแตกต่างทางความรู้และความเข้าใจต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในและนอกสำนักวิชาจีนวิทยา

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาทั้ง 14 สำนักวิชาของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยา¹ จำนวน 50 คนและนักศึกษานอกสำนักวิชาจีนวิทยา² จำนวน 50 คน รวม 100 คน

3.2 ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษาเปรียบเทียบพื้นฐานความรู้ด้านจีนที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองของนักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยาต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง ปี พ.ศ.2562-2563 ซึ่งมีทั้งด้านความคิด การแสดงออก และการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยมีรายละเอียดขอบเขตการดำเนินงานโดยศึกษาแนวคิดและงานที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

¹ นักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยา หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่กำลังศึกษาในสำนักวิชาจีนวิทยา ซึ่งประกอบไปด้วย 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาจีนศึกษา สาขาวิชาจีนธุรกิจ สาขาวิชาการสอนภาษาจีน และสาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมจีน

² นักศึกษานอกสำนักวิชาจีนวิทยา หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ไม่ใช่ในสำนักวิชาจีนวิทยา ซึ่งประกอบไปด้วย 13 สำนักวิชา ได้แก่ สำนักวิชาการจัดการ สำนักวิชานิติศาสตร์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาศิลปศาสตร์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สำนักวิชาอุตสาหกรรมเกษตร สำนักวิชาการแพทย์บูรณาการ สำนักวิชานวัตกรรมสังคม สำนักวิชาแพทยศาสตร์ และสำนักวิชาทันตแพทยศาสตร์

4. การทบทวนวรรณกรรม

ไมยรอน ไวเนอร์ (Myron Weiner) ได้สำรวจและรวบรวมความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้อย่างหลากหลาย เช่น ความพยายามที่จะสร้างผลกระทบ หรือใช้อิทธิพลต่อการดำเนินงานของรัฐบาล หรือการเลือกผู้นำในรัฐบาล การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมายและได้รับการรับรองว่าถูกต้อง การใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทนเพื่อเข้าไปใช้อำนาจแทนตัวเอง กิจกรรมทางการเมืองทุกชนิด ทั้งแบบที่ใช้ความรุนแรง และแบบไม่ใช้ความรุนแรง เป็นต้น และได้นิยามการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การกระทำใด ๆ ก็ตาม ที่เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน จะใช้วิธีที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ หรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาล ไม่ว่าจะอยู่ในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับ Lester W. Milbrath (1977, p. 2) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังได้สะท้อนให้เห็นว่าเป็นเรื่องของกิจกรรมทั้งหลายของประชาชนแต่ละคนที่ต้องการมีอิทธิพลผลักดันหรือยอมรับสนับสนุนต่อรัฐบาล ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการรวมบทบาทในการสร้างอิทธิพลผลักดันให้เกิดผลทางการเมืองตามต้องการเท่านั้น ยังรวมถึงกิจกรรมที่เป็นที่สนับสนุนและให้ไปไปตามธรรมเนียมปฏิบัติด้วย ส่วนผู้ที่ยอมรับรัฐบาลก็แสดงออกโดยการปรับพฤติกรรมตามคำสั่งหรือข้อเรียกร้องของรัฐบาล แต่ผู้ไม่เห็นด้วยก็พยายามสร้างอิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหาใหม่ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นทั้งการต่อต้าน เช่น การเดินประท้วง การก่อจลาจล และทั้งที่เป็นการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือกับทางการในการเสียภาษี การเกณฑ์ทหาร เป็นต้น

นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองสามารถแยกได้อีกหลายด้าน ซึ่งรวมถึงทัศนคติทางการเมืองที่ถือเป็นอีกด้านหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากเป็นความคิดที่มีต่อการเมืองที่สามารถส่งผลต่อการแสดงออกและนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ เมื่อกล่าวถึง ทัศนคติ สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2541, น. 64) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ ผลผสมผสานระหว่างความนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด คนใดคนหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งออกมาในทางประเมินค่า อันอาจเป็นไปในทางยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ และความรู้สึกเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะ ก่อให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งขึ้น และเมื่อกล่าวถึง ทัศนคติทางการเมือง สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ (2540, น. 9) ให้ความหมายว่าความรู้สึกนึกคิดทางการเมืองของบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลนั้นเกี่ยวกับระบบการเมืองและองค์กรทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม เริ่มต้นจากสถาบันครอบครัวหรือสถาบันการศึกษา และต่อเนื่องไปจนถึงสถาบันทางสังคม โดยกระบวนการการปลูกฝังดังกล่าวหากกระทำต่อเนื่องและมั่นคง จะมีผลทำให้บุคคลเกิดความเชื่อหรือความนิยม ตามที่ได้รับการปลูกฝัง จนทำให้เกิดการยึดมั่น ถือมั่น นำมาเป็นวิธีปฏิบัติในชีวิตทางการเมืองของตน

นอกจากทัศนคติทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองก็ถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยเช่นกัน เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกในเรื่องของการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับพิบูล มีมานะ และสนุก สิงห์มาตร (2559, น. 140) ที่ให้ความหมายการแสดงออกทางการเมืองว่าเป็นการกระทำที่แสดงออกของปัจเจกบุคคลที่

สื่อถึงหรือเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเมืองในลักษณะต่าง ๆ รวมไปถึงกระบวนการทางความคิด การตัดสินใจ รวมทั้งการกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดโดยความเต็มใจ ของปัจเจกบุคคลที่สื่อถึงการเมือง การเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมือง การตัดสินใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และรับผิดชอบในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เช่น การเรียกร้องทางการเมือง การสนับสนุนทางการเมือง การผลักดันนโยบายสาธารณะและการต่อต้านรัฐบาล และสอดคล้องกับบรรทัดฐาน มีมาก และคณะ (2547, น. 48-49) ที่ได้อธิบายรูปแบบ 4 รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยไว้ ซึ่งได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของกลุ่มผลประโยชน์ 2. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของพรรคการเมือง 3. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 4. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของการแสดงออก ซึ่งในส่วนของการมีส่วนร่วมในรูปแบบของการแสดงออกได้กล่าวว่า บุคคลมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การเขียน การพูด การโฆษณา การพิมพ์ซึ่งการแสดงออกเหล่านี้อาจอยู่ในรูปแบบของการวิพากษ์วิจารณ์ นอกจากนี้การแสดงออกที่สำคัญอีกรูปแบบหนึ่งคือ การชุมนุมหรือการประท้วงโดยสงบและปราศจากอาวุธ

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การประท้วงถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการแสดงออกทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับ ผดุงศักดิ์ อมาตยกุล (2542, น. 32) ที่กล่าวว่า ประชาชนจะต้องมีความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองที่มีอยู่ แต่ถ้าเมื่อใดประชาชนขาดความศรัทธาต่อระบบการเมืองที่เป็นอยู่ เช่น ไม่พอใจผู้นำขาดความเชื่อถือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ รัฐมนตรี ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ โดยมีความคิดว่าบุคคลเหล่านี้พยายามกบฏผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าจะดูแลผลประโยชน์ของประชาชน สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การขาดความไว้วางใจหรือความศรัทธาในระบบการเมือง ผลก็คือประชาชนจะไม่เรียกร้องภายในแบบแผนประชาธิปไตย แต่จะหันไปใช้วิธีการนอกแบบแผนมากขึ้น ซึ่งได้แก่ การประท้วงเพื่อให้รัฐบาลหรือผู้รับผิดชอบได้ตระหนัก หรือหันมาให้ความสนใจต่อข้อเรียกร้องของประชาชนมากขึ้น

ดังนั้นทัศนคติทางการเมืองจึงถือเป็นการแสดงออกทางการเมืองได้เช่นกัน เนื่องจากพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนสามารถแสดงออกมาในทางลักษณะภายในของปัจเจกบุคคล ได้แก่ ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยมและบุคลิกลักษณะ เป็นต้น และแสดงออกโดยอาศัยลักษณะภายนอกที่เป็นสภาวะแวดล้อม ได้แก่ สถานการณ์ ศาสนา การศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และองค์กรต่าง ๆ เป็นต้น (บุศรา โพธิสุข, 2558, น.37) ซึ่งสอดคล้องกับณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ (2518, น. 24-36) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมทางการเมืองของมนุษย์ที่แสดงออกมายังขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัยซึ่งประกอบด้วย ความเชื่อ ค่านิยม และบุคลิกลักษณะ สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมและพลัง เช่น ทัศนคติและสถานการณ์ เป็นต้น สรุปได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นทัศนคติทางการเมืองหรือการประท้วง ล้วนเป็นการแสดงออกทางการเมืองที่เกิดจากความเต็มใจของประชาชนทั้งสิ้น ซึ่งการแสดงออกทางการเมืองดังกล่าวถือว่าเป็นหนึ่งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบการต่อต้าน เพื่อต้องการสร้างอิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงและเกิดผลทางการเมืองขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

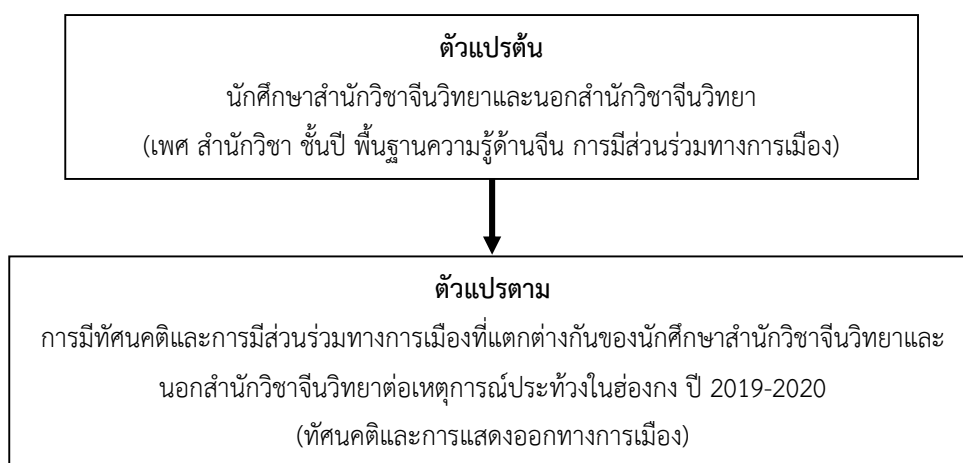
การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ในการจัดทำแบบสอบถามผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสารและแนวความคิด ทฤษฎีของนักวิชาการต่าง ๆ รวมถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางประกอบในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาทั้ง 14 สำนักวิชาของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาจำนวน 50 คนและนักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาจากทั้ง 13 สำนัก จำนวน 50 คน รวม 100 คน โดยใช้วิธีแบบกำหนดโควตา

2. ตัวแปรและการวัดตัวแปร

จากการศึกษาสามารถกำหนดตัวแปรที่ทำการศึกษาได้ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามในการวิจัยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ สำนักวิชา ชั้นปี การเคยมีส่วนร่วมทางการเมืองและการแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ในฮ่องกง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงของนักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยา ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบตรงคำตอบ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงของนักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยา ซึ่งเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่า 2 ระดับ คือ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

ส่วนที่ 4 การแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง ซึ่งเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและได้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองโดยเก็บจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน จากนักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยา อย่างละ 50 คน ระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถามคือ 1 เดือน จากนั้นผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ทำการวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการคำนวณเพื่อหา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ สำนักวิชา ชั้นปี การเคยมีส่วนร่วมทางการเมืองและการแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ในฮ่องกง หลังจากนั้นคำนวณหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงของนักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยา ได้แก่ การประท้วงเริ่มขึ้นตอนไหน สาเหตุของการประท้วง ข้อเรียกร้องของการประท้วง แกนนำของการชุมนุม แนวทางการจัดการของรัฐบาลจีนประเทศที่เข้ามาแทรกแซงหรือแสดงความสนใจต่อเหตุการณ์นี้อย่างมาก และความเสียหายจากการประท้วง หลังจากนั้นคำนวณหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงของนักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยา ได้แก่ คุณเห็นด้วยหรือไม่กับหลักการจีนเดียว การปกครองฮ่องกงด้วยหลักการ “หนึ่งประเทศสองระบบ” ฮ่องกงควรได้รับอิสระและแยกออกจากประเทศจีน (จากสาเหตุของการประท้วง เรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน) ฮ่องกงควรเคารพกฎหมายของจีนแผ่นดินใหญ่ เห็นด้วยหรือไม่กับการประท้วงของนักศึกษาในฮ่องกง วิธีการที่ใช้ในการประท้วงของผู้ชุมนุม การใช้วิธีการสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ การกระทำของรัฐบาลจีนว่าเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของชาวฮ่องกง และเป็นการกดดันให้ชาวฮ่องกงยอมรับแนวคิดชาตินิยมและพรรคคอมมิวนิสต์ การกระทำของรัฐบาลจีนว่าเป็นการแทรกแซงกระบวนการทางกฎหมายของฮ่องกง และท่าทีของประเทศอังกฤษต่อเหตุการณ์การประท้วงในฮ่องกง หลังจากนั้นคำนวณหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 4 การแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง ได้แก่ การติดตามข่าวสารเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง การแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการประท้วงในฮ่องกงลงบนโลกโซเชียลเน็ตเวิร์ค การแสดงจุดยืนร่วมกับผู้ประท้วงในฮ่องกง การสนับสนุนและประณามการใช้ความรุนแรงของตำรวจฮ่องกง การทวิตหรือแชร์ข้อความข่าวเกี่ยวกับการประท้วงในฮ่องกง หลังจากนั้นคำนวณหาค่าร้อยละ

การวัดระดับความสนใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติทางการเมืองของนักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยาต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง (ปี 2562-2563) เมื่อคำนวณและหาค่าเฉลี่ยแล้ว สามารถตีความหมายและมีหลักเกณฑ์การวัดดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	ความหมาย	มากที่สุด
	3.51-4.50	ความหมาย	มาก
	2.51-3.50	ความหมาย	ปานกลาง
	1.51-2.50	ความหมาย	น้อย
	1.00-1.50	ความหมาย	น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คน โดยจำแนกตามเพศ สำนักวิชา ชั้นปี การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 87 และเป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13

ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และนอกสำนักวิชาจีนวิทยา ทั้ง 13 สำนัก จำนวน 50 คน ซึ่งได้แก่ สำนักวิชาการจัดการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5 สำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 สำนักวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 สำนักวิชานิติศาสตร์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 สำนักวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 สำนักวิชาอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 สำนักวิชานวัตกรรมสังคม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 สำนักวิชาการแพทย์บูรณาการ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3 สำนักวิชาทันตแพทยศาสตร์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3 และสำนักวิชาแพทยศาสตร์จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3 โดยคิดรวมเป็นร้อยละ 50

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3 และน้อยที่สุดอื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2 โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 68 และไม่เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32 ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยมีการแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 59 และไม่เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 41

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงของผู้ตอบแบบสอบถามจากคำถามจำนวน 7 ข้อ คือ 1. การประท้วงเริ่มขึ้นตอนไหน 2. สาเหตุของการประท้วง 3. ข้อเรียกร้องของการประท้วง 4. แกนนำของการชุมนุม 5. แนวทางการจัดการของ รัฐบาลจีน 6. ประเทศที่เข้ามาแทรกแซงหรือแสดงความสนใจต่อเหตุการณ์นี้อย่างมาก และ 7. ความเสียหายที่เกิดจากการประท้วง

จากแบบสอบถามข้างต้น ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 2 (กลางปี 2562) จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13 รองลงมาเลือกตอบข้อ 1 (กลางปี 2562) จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 เลือกตอบข้อ 3 (ปลายปี 2562) จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 เลือกตอบทั้ง 3 ข้อ (ต้นปี 2562 กลางปี 2562 ปลายปี 2562) 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2 และน้อยที่สุดเลือกตอบทั้งข้อ 1 และ 2 (ต้นปี 2562 และกลางปี 2562) กับ ข้อ 2 และ 3 (กลางปี 2562 และ ปลายปี 2562) จำนวนอย่างละ 1 คน โดยทั้งสองคิดเป็นอย่างละ ร้อยละ 0.5

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 2 (กลางปี 2562) จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12 รองลงมาเลือกตอบข้อ 1 (ต้นปี 2562) กับ ข้อ 3 (ปลายปี 2562) จำนวนข้อละ 11 คน โดยทั้งสองคิดเป็นข้อละ ร้อยละ 5.5 เลือกตอบทั้ง 3 ข้อ (ต้นปี 2562 กลางปี 2562 ปลายปี 2562) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1 และน้อยที่สุดเลือกตอบทั้งข้อ 1 และ 2 (ต้นปี 2562 และกลางปี 2562) กับ ข้อ 2 และ 3 (กลางปี 2562 และ ปลายปี 2562) จำนวนอย่างละ 1 คน โดยทั้งสองคิดเป็นอย่างละ ร้อยละ 0.5

คำถามข้อที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบทั้งข้อ 2 และ ข้อ 3 (การเรียกร้องประชาธิปไตยและการจำกัดสิทธิเสรีภาพ) จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 รองลงมาเลือกตอบข้อ 2 (การเรียกร้องประชาธิปไตย) จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7 เลือกตอบข้อ 3 (การจำกัดสิทธิเสรีภาพ) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และน้อยที่สุดเลือกตอบทั้ง 3 ข้อ (ปัญหาเศรษฐกิจ การเรียกร้องประชาธิปไตย และการจำกัดสิทธิเสรีภาพ) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 2 (การเรียกร้องประชาธิปไตย) จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11 รองลงมาเลือกตอบข้อ 3 (การจำกัดสิทธิเสรีภาพ) จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 เลือกตอบทั้งข้อ 2 และข้อ 3 (การเรียกร้องประชาธิปไตยและการจำกัดสิทธิเสรีภาพ) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 ตอบทั้ง 3 ข้อ (ปัญหาเศรษฐกิจ การเรียกร้องประชาธิปไตยและการจำกัดสิทธิเสรีภาพ) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ตอบข้อ 1 (ปัญหาเศรษฐกิจ) จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตอบทั้งข้อ 1 และ ข้อ 3 (ปัญหาเศรษฐกิจและการจำกัดสิทธิเสรีภาพ) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1 และน้อยที่สุดเลือกตอบทั้ง 1 และ ข้อ 2 (ปัญหาเศรษฐกิจและการเรียกร้องประชาธิปไตย) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

คำถามข้อที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 2 (ห้ามรัฐบาลจีนแทรกแซง) จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 รองลงมาเลือกตอบข้อ 1 (ถอนร่าง พ.ร.บ ส่งผู้ร้ายข้ามแดน) จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6 เลือกตอบทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2 (ถอนร่าง พ.ร.บ ส่งผู้ร้ายข้ามแดนและห้ามรัฐบาลจีนแทรกแซง) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5 เลือกตอบทั้งข้อ 2 และ ข้อ 3 (ห้ามรัฐบาลจีนแทรกแซงและหยุดดำเนินคดีกับผู้ชุมนุม) จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4 เลือกตอบข้อ 3 (หยุดดำเนินคดีกับผู้ชุมนุม)

จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุดเลือกทั้งข้อ 1 และ ข้อ 3 (ถอนร่าง พ.ร.บ ส่งผู้ร้ายข้ามแดนและหยุดดำเนินคดีกับผู้ชุมนุม) กับทั้ง 3 ข้อ (ถอนร่าง พ.ร.บ ส่งผู้ร้ายข้ามแดน ห้ามรัฐบาลจีนแทรกแซงและหยุดดำเนินคดีกับผู้ชุมนุม) จำนวนอย่างละ 2 คน โดยทั้งสองคิดเป็นอย่างละ ร้อยละ 1

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 2 (ห้ามรัฐบาลจีนแทรกแซง) จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 รองลงมาเลือกตอบทั้ง 3 ข้อ (ถอนร่าง พ.ร.บ ส่งผู้ร้ายข้ามแดน ห้ามรัฐบาลจีนแทรกแซงและหยุดดำเนินคดีกับผู้ชุมนุม) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5 เลือกตอบทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2 (ถอนร่าง พ.ร.บ ส่งผู้ร้ายข้ามแดนและห้ามรัฐบาลจีนแทรกแซง) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3 เลือกตอบข้อ 1 (ถอนร่าง พ.ร.บ ส่งผู้ร้ายข้ามแดน) กับ ข้อ 3 (หยุดดำเนินคดีกับผู้ชุมนุม) จำนวนร้อยละ 5 คน โดยทั้งสองคิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 2.5 เลือกตอบทั้งข้อ 2 และ ข้อ 3 (ห้ามรัฐบาลจีนแทรกแซงและหยุดดำเนินคดีกับผู้ชุมนุม) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2 และน้อยที่สุดเลือกทั้งข้อ 1 และ ข้อ 3 (ถอนร่าง พ.ร.บ ส่งผู้ร้ายข้ามแดนและหยุดดำเนินคดีกับผู้ชุมนุม) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

คำถามข้อที่ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 1 (โจชัว หว่อง) จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 รองลงมาเลือกทั้ง 3 ข้อ (โจชัว หว่อง นาธาน ลอร์และแอกเนส โจว) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2 เลือกตอบข้อ 2 (นาธาน ลอร์) กับ ข้อ 3 (แอกเนส โจว) จำนวนร้อยละ 3 คน โดยทั้งสองคิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุดเลือกทั้งข้อ 1 และ ข้อ 3 (โจชัว หว่อง และแอกเนส โจว) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 1 (โจชัว หว่อง) จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 รองลงมาเลือกตอบข้อ 2 (นาธาน ลอร์) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2 เลือกทั้ง 3 ข้อ (โจชัว หว่อง นาธาน ลอร์และแอกเนส โจว) จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 เลือกตอบข้อ 3 (แอกเนส โจว) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1 และน้อยที่สุดเลือกทั้งข้อ 2 และ ข้อ 3 (นาธาน ลอร์และแอกเนส โจว) กับ ข้อ 1 และ ข้อ 3 (โจชัว หว่อง และแอกเนส โจว) จำนวนอย่างละ 1 คน โดยทั้งสองคิดเป็นอย่างละ ร้อยละ 0.5

คำถามข้อที่ 5 ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 2 (ให้เจ้าหน้าที่เข้าปราบปรามความรุนแรง) จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 รองลงมาเลือกตอบข้อ 1 (สนับสนุนให้แครี่ แลมเป็นผู้บริหารฮ่องกง) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 เลือกตอบทั้งข้อ 2 และ ข้อ 3 (ให้เจ้าหน้าที่เข้าปราบปรามความรุนแรงและกดดันบริษัทในฮ่องกงที่จีนเป็นเจ้าของห้ามไม่ให้พนักงานเข้าร่วมการชุมนุม) กับ ทั้ง 3 ข้อ (ให้เจ้าหน้าที่เข้าปราบปรามความรุนแรง สนับสนุนให้แครี่ แลมเป็นผู้บริหารฮ่องกงและกดดันบริษัทในฮ่องกงที่จีนเป็นเจ้าของห้ามไม่ให้พนักงานเข้าร่วมการชุมนุม) จำนวนอย่างละ 6 คน โดยทั้งสองคิดเป็นอย่างละร้อยละ 3 เลือกตอบข้อ 3 (กดดันบริษัทในฮ่องกงที่จีนเป็นเจ้าของห้ามไม่ให้พนักงานเข้าร่วมการชุมนุม) จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 เลือกตอบทั้งข้อ 1 และ ข้อ 3 (ให้เจ้าหน้าที่เข้าปราบปรามความรุนแรงและกดดันบริษัทในฮ่องกงที่จีนเป็นเจ้าของห้ามไม่ให้พนักงานเข้าร่วมการชุมนุม) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1 และน้อยที่สุดเลือกตอบทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2 (ให้เจ้าหน้าที่เข้าปราบปรามความรุนแรง สนับสนุนให้แครี่ แลมเป็นผู้บริหารฮ่องกง) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 2 (ให้เจ้าหน้าที่เข้าปราบปรามความรุนแรง) จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 รองลงมาเลือกตอบข้อ 3 (กดดันบริษัทในฮ่องกงที่จีนเป็นเจ้าของห้ามไม่ให้พนักงานเข้าร่วมการชุมนุม) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5 เลือกตอบทั้งข้อ 2 และ ข้อ 3 (ให้เจ้าหน้าที่เข้าปราบปรามความรุนแรงและกดดันบริษัทในฮ่องกงที่จีนเป็นเจ้าของห้ามไม่ให้พนักงานเข้าร่วมการชุมนุม) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 เลือกตอบข้อ 1 (สนับสนุนให้แครี แลมเป็นผู้บริหารฮ่องกง) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3 เลือกตอบทั้ง 3 ข้อ 3 (ให้เจ้าหน้าที่เข้าปราบปรามความรุนแรงสนับสนุนให้แครี แลมเป็นผู้บริหารฮ่องกงและกดดันบริษัทในฮ่องกงที่จีนเป็นเจ้าของห้ามไม่ให้พนักงานเข้าร่วมการชุมนุม) จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และน้อยที่สุดเลือกตอบทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2 (ให้เจ้าหน้าที่เข้าปราบปรามความรุนแรงและสนับสนุนให้แครี แลมเป็นผู้บริหารฮ่องกง) จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

คำถามข้อที่ 6 ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 1 (สหรัฐอเมริกา) จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 รองลงมาเลือกตอบข้อ 2 (อังกฤษ) จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6 เลือกตอบทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2 (สหรัฐอเมริกาและอังกฤษ) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และน้อยที่สุดเลือกตอบทั้ง 3 ข้อ (สหรัฐอเมริกา อังกฤษและแคนาดา) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 1 (สหรัฐอเมริกา) จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15 รองลงมาเลือกตอบข้อ 2 (อังกฤษ) จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7 เลือกตอบทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2 (สหรัฐอเมริกาและอังกฤษ) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2 และน้อยที่สุดเลือกตอบทั้ง 3 ข้อ (สหรัฐอเมริกา อังกฤษและแคนาดา) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1

คำถามข้อที่ 7 ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบทั้ง 3 ข้อ (มีการยกเลิกเที่ยวบินกว่า 200 เที่ยวบิน ความเสียหายทางธุรกิจและทรัพย์สินและเกิดการหุดตัวทางเศรษฐกิจ) จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 รองลงมาเลือกตอบข้อ 2 (ความเสียหายทางธุรกิจและทรัพย์สิน) จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6 เลือกตอบทั้งข้อ 2 และ ข้อ 3 (ความเสียหายทางธุรกิจและทรัพย์สินและเกิดการหุดตัวทางเศรษฐกิจ) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5 เลือกตอบข้อ 3 (เกิดการหุดตัวทางเศรษฐกิจ) กับ ทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2 (มีการยกเลิกเที่ยวบินกว่า 200 เที่ยวบินและความเสียหายทางธุรกิจและทรัพย์สิน) จำนวนอย่างละ 4 คนโดยทั้งสองคิดเป็นอย่างละร้อยละ 2 เลือกตอบข้อ 1 (มีการยกเลิกเที่ยวบินกว่า 200 เที่ยวบิน) จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุดเลือกตอบทั้งข้อ 1 และ ข้อ 3 ข้อ (มีการยกเลิกเที่ยวบินกว่า 200 เที่ยวบินและเกิดการหุดตัวทางเศรษฐกิจ) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เลือกตอบข้อ 2 (ความเสียหายทางธุรกิจและทรัพย์สิน) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8 รองลงมาเลือกตอบทั้ง 3 ข้อ (มีการยกเลิกเที่ยวบินกว่า 200 เที่ยวบิน ความเสียหายทางธุรกิจและทรัพย์สินและเกิดการหุดตัวทางเศรษฐกิจ) จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 เลือกตอบทั้งข้อ 2 และ ข้อ 3 (ความเสียหายทางธุรกิจและทรัพย์สินและเกิดการหุดตัวทางเศรษฐกิจ) จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 เลือกตอบข้อ 3 (เกิดการหุดตัวทางเศรษฐกิจ) จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4 และน้อยที่สุดเลือกตอบข้อ 1 (มีการยกเลิกเที่ยวบินกว่า 200 เที่ยวบิน) กับ ทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2

(มีการยกเลิกเที่ยวบินกว่า 200 เที่ยวบินและความเสียหายทางธุรกิจและทรัพย์สิน) จำนวนอย่างละ 1 คน โดยทั้งสองข้อ คิดเป็นอย่างละร้อยละ 0.5

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับทัศนคติต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับทัศนคติต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงของผู้ตอบแบบสอบถามจากความคิดเห็นจำนวน 10 ข้อ โดยจำแนกดังต่อไปนี้

ในความคิดเห็นข้อที่ 1 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับหลักการจีนเดียว ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21 และเห็นด้วย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และเห็นด้วย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ในความคิดเห็นข้อที่ 2 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับการปกครองฮ่องกงด้วยหลักการ “หนึ่งประเทศสองระบบ” ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15 และเห็นด้วย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และเห็นด้วย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ในความคิดเห็นข้อที่ 3 คุณเห็นด้วยหรือไม่ที่ฮ่องกงควรได้รับอิสระและแยกออกจากประเทศจีน ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 และไม่เห็นด้วย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23 และไม่เห็นด้วย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2

ในความคิดเห็นข้อที่ 4 (จากสาเหตุของการประท้วงเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน) คุณเห็นด้วยหรือไม่ที่ฮ่องกงควรเคารพกฎหมายของจีนแผ่นดินใหญ่ ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และเห็นด้วย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17 และเห็นด้วย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8

ในความคิดเห็นข้อที่ 5 จากเหตุการณ์การประท้วงดังกล่าว คุณเห็นด้วยหรือไม่กับการประท้วงของนักศึกษาในฮ่องกง ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ในความคิดเห็นข้อที่ 6 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับวิธีการที่ใช้ในการประท้วงของผู้ชุมนุม ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 และไม่เห็นด้วย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17 และไม่เห็นด้วย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8

ในความคิดเห็นข้อที่ 7 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับการใช้วิธีการสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23 และเห็นด้วยจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 และเห็นด้วย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5

ในความคิดเห็นข้อที่ 8 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับการกระทำของรัฐบาลจีนว่าเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของชาวฮ่องกง และเป็นการกดดันให้ชาวฮ่องกงยอมรับแนวคิดชาตินิยมและพรรคคอมมิวนิสต์ ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 และเห็นด้วยจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 และเห็นด้วย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5

ในความคิดเห็นข้อที่ 9 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับการกระทำของรัฐบาลจีนว่าเป็นการแทรกแซงกระบวนการทางกฎหมายของฮ่องกง ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15 และเห็นด้วย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14 และเห็นด้วย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11

ในความคิดเห็นข้อที่ 10 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับท่าทีของประเศอังกฤษต่อเหตุการณ์การประท้วงในฮ่องกง ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และเห็นด้วย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยาส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และไม่เห็นด้วย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับทัศนคติต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับการแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงของผู้ตอบแบบสอบถามจากความสนใจจำนวน 6 ข้อ นักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนักศึกษานอกสำนักวิชาจีนวิทยา ผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยามีความสนใจต่อการแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (3.02) โดยมีค่าเฉลี่ยความสนใจต่อการแสดงออกเรียงลำดับดังนี้ การสนับสนุนและประณามการใช้ความรุนแรงของตำรวจฮ่องกง มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับมาก (3.64) การทวิตหรือแชร์ข้อความข่าวเกี่ยวกับการประท้วงในฮ่องกง มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (3.44) การติดตามข่าวสารเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (3.00) การแสดงจุดยืนร่วมกับผู้ประท้วงในฮ่องกง มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (2.92) การแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (2.70) และการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการประท้วงในฮ่องกงลงบนโลกโซเชียลเน็ตเวิร์ค ค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับน้อย (2.46) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยามีความสนใจต่อการแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (3.03) โดยมีค่าเฉลี่ยความสนใจต่อ

การแสดงออกเรียงลำดับดังนี้ การสนับสนุนและประณามการใช้ความรุนแรงของตำรวจฮ่องกง มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (3.36) การทวิตหรือแชร์ข้อความข่าวเกี่ยวกับการประท้วงในฮ่องกง มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (3.26) การแสดงจุดยืนร่วมกับผู้ประท้วงในฮ่องกง มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (3.18) การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการประท้วงในฮ่องกงลงบนโลกโซเชียลเน็ตเวิร์ค ค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (2.86) การแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (2.78) และการติดตามข่าวสารเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (2.76) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบพื้นฐานความรู้ด้านจีนที่มีต่อทัศนคติทางการเมืองของนักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยาต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง ปี พ.ศ. 2562-2563” สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงในภาพรวมพบว่านักศึกษาที่สำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยามีทัศนคติที่เหมือนกัน โดยมีค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยต่อเหตุการณ์นี้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในสาขาวิชาภาษาจีนและนอกสาขาวิชาภาษาจีนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการประท้วงของนักศึกษาในฮ่องกง และไม่เห็นด้วยกับการใช้วิธีการสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ เนื่องด้วยนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่าการประท้วงเป็นสิทธิที่พึงมีและการใช้ความรุนแรงในการสลายการชุมนุมเป็นสิ่งที่ไม่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ ปณิธร์ ปทุมวัฒน์ (2552, น. 172) ที่กล่าวว่า “สิทธิในการชุมนุม” เป็นสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ ซึ่งในทางสากลให้การยอมรับและตระหนักว่าเป็นสิ่งที่พลเมืองในแต่ละรัฐย่อมพึงมีซึ่งสิทธิดังกล่าว และสอดคล้องกับชลัท ประเทืองรัตน (2559, น. 129) ที่กล่าวว่า ภาครัฐย่อมมีหน้าที่ในการดูแลควบคุมการชุมนุมให้อยู่ในความสงบเรียบร้อย ปราศจากความรุนแรง แต่บางครั้งภาครัฐใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุมโดยการสลายการชุมนุม ซึ่งการใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุมนั้น เป็นความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนและรัฐธรรมนูญที่รับรองสิทธิดังกล่าวไว้ จึงสรุปได้ว่า ถึงแม้ว่านักศึกษาในสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยาจะมีพื้นฐานความรู้ด้านจีนที่ต่างกัน แต่ไม่ได้มีทัศนคติต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา มีแสง (2544) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้นักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยามีทัศนคติต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงเช่นเดียวกัน และไม่ตรงตามสมมติฐานที่ว่านักศึกษาในสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยามีทัศนคติทางการเมืองที่ต่างกันต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง

2. จากผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงในภาพรวมพบว่า นักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองจีนและสถานการณ์ทางการเมืองจีนมากกว่านักศึกษานอกสำนักวิชาจีนวิทยา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามในสำนักวิชาจีนวิทยา

มีค่าเฉลี่ยในการตอบคำถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงถูกต้องมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามนอกสำนักวิชาจีนวิทยา ซึ่งอาจจะเป็นเพราะนักศึกษาในสำนักวิชาจีนวิทยาที่นอกจากสนใจในภาษาจีนแล้วนั้น ยังมีความสนใจต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีนในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Liting (2014) ที่พบว่า หนึ่งในสามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน คือ ความสนใจในประเทศจีน และทั้งนี้เพราะเกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่เรียนจึงมีความสนใจในการติดตามเหตุการณ์ข่าวสารต่อเรื่องนี้มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ จีร์โซค วีระสัยและคณะ (2542, น. 460-465) ที่กล่าวว่า อิทธิพลจากเนื้อหาของวิชาการถือเป็นสาเหตุที่สำคัญในการทำให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ดังเช่นนักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทางด้านทฤษฎีมีแนวโน้มที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมือง โดยเอนเอียงไปทางเสรีนิยมมากกว่าผู้ที่อยู่สาขาภาคปฏิบัติหรือภาคทดลองที่ประกอบอาชีพได้ทันที ซึ่งมีแนวโน้มที่สนใจเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับอาชีพของตนเองโดยเฉพาะ จึงสนใจเรื่องทางการเมืองน้อยกว่า ดังนั้นนักศึกษาในสำนักวิชาจีนวิทยาจึงมีความสนใจต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงที่ถือเป็นเรื่องหนึ่งทางด้านการเมืองของประเทศจีนมากกว่า ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ทำให้นักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยามีความรู้ความเข้าใจต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงมากกว่านักศึกษานอกสำนักวิชาจีนวิทยา

3. จากผลการวิเคราะห์การแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในภาพรวมพบว่านักศึกษาสำนักวิชาจีนวิทยาและนอกสำนักวิชาจีนวิทยามีความสนใจต่อการแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง (3.02) และ (3.03) ซึ่งแตกต่างกันเพียงแค่ 0.001 ซึ่งกล่าวได้ว่าไม่แตกต่างมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับสำราญ วิเศษ (2545) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.00) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันคนรุ่นใหม่มีการตื่นตัวกับการเมืองมากขึ้นและมีมุมมองประชาธิปไตยใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชัย แสนภูมิ และคณะ (2562) ที่พบว่า กลุ่มนักศึกษาที่เชื่อในอุดมการณ์เสรีประชาธิปไตย การถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบ่มเพาะแรงด้านจนนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางการเมือง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความสนใจต่อการแสดงออกทางการเมืองต่อเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงเช่นเดียวกัน

รายการอ้างอิง

- Chetpayark, K. (2020). จีนเดียวมีจริงไหม? ย้อนดูประวัติศาสตร์ฮ่องกง-ไต้หวันกับแผ่นดินใหญ่ ใน *ความสัมพันธ์ 3 เล่า*. อ้างอิงเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2563 จาก The MATTER:
<https://thematter.co/social/history-of-taiwan-and-hongkong/108244>
- KAPOOK. (2020). *หลักการจีนเดียว คืออะไร เปิดความหมาย และที่มา ข้อพิพาท จีน-ไต้หวัน*. อ้างอิงเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2563 จาก KAPOOK: <https://highlight.kapook.com/view/201447>
- Lester W. M. (1977). *Political Participation: How and Why Do People Get Involved in Politics?* Chicago: Rand McNally College Pub. Co; 2nd edition.
- Liting, P. (2014). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.
- ThaiPublica. (2562). *2019 ปีแห่งการประท้วงทั่วโลก เรียกร้องแก้ไขความไม่เท่าเทียมทางเศรษฐกิจ-การคอร์รัปชัน*. อ้างอิงเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2563 จาก ThaiPublica:
<https://thaipublica.org/2019/12/2019-year-of-protest-over-economic->
- ไทยรัฐออนไลน์. (2563). *สื่อนอกชี้เยาวชนไทยจุดม็อบ ‘ความเหลื่อมล้ำ’ ประท้วงใหญ่ปฏิรูปประชาธิปไตย..*
<https://www.thairath.co.th/news/foreign/1933175>
- จิรัช วิระชัย. (2542). *รัฐศาสตร์ทั่วไป*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชลธิชา มีแสง. (2544). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*. [ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต] สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. NIDA Wisdom Repository.
<https://repository.nida.ac.th/handle/662723737/1133>
- ชลัท ประเทืองรัตน. (2559). *กฎหมายการชุมนุมสาธารณะ : ดุลยภาพระหว่างเสรีภาพของผู้ชุมนุมกับเสรีภาพของประชาชน*. *วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 9(1), 125-153.
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. (2527). *จิตวิทยาการเมือง*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- บุศรา โพธิสุข. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลช้างเผือกอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ปณิธิ์ ปทุมวัฒน์. (2552). *หลักเกณฑ์ระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดระเบียบ “การชุมนุมสาธารณะ”*. *วารสารจุลนิติ*, 6(40), 169-179.
- ผดุงศักดิ์ อมาตยกุล. (2542). *ความคิดเห็นต่อการชุมนุมเรียกร้องให้แก้ไขปัญหาความยากจนของสมาชิกสมัชชาคนจน: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอพิบูลสาหาร อำเภอลิขินธรและอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี*. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนสังคม]. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- พิกุล มีมานะ และสนุก สิงห์มาตร. (2560). รูปแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางการเมืองตามวิถีประชาธิปไตย. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 4(2), 135-149.
- วรทิพย์ มีมาก และคณะ. (2547). *หน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข*. รำไพเพรส.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2563). *การประท้วงในฮ่องกง พ.ศ. 2562–2563*. <https://th.wikipedia.org/wiki/สมชัย แสงภูมิ>. (2562). *นักศึกษากับการเคลื่อนไหวทางการเมืองในวันครบรอบ 1 ปี การทำรัฐประหารของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. (2540). *นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ*. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2541). *พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำราญ วิเศษ. (2555). *กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*, 2(1), 5-12.